

ת"פ 48888/10/12 - מדינת ישראל נגד אימפריה בונה את הארץ בע"מ, איגור צימרמן, כוכב ס.א.ב. בנייה בע"מ, יוסף מילר, אימפריה ו.ג.ל. קונסטרקשן בע"מ, ולדימיר לוין

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 48888-10-12 מדינת ישראל נ' אימפריה בונה
את הארץ בע"מ ואח'

בפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אימפריה בונה את הארץ בע"מ
2. איגור צימרמן
3. כוכב ס.א.ב. בנייה בע"מ
4. יוסף מילר
5. אימפריה ו.ג.ל. קונסטרקשן בע"מ
6. ולדימיר לוין

הנאשמים

גזר דין - לגבי הנאשמים 1 ו-2

רקע

1. הנאשמים הודו בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסכמה דיונית, זאת לאחר שנשמעו עדים רבים לגבי כתב האישום המקורי.

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, נרשמה הנאשמת 1 בחודש מרץ 2007 כעוסק מורשה לצורך חוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1976 (להלן: "חוק מע"מ"), ובתקופה הרלוונטית שימש הנאשם 2 מנהלה הפעיל. בשנים 2009-2010, ניכתה הנאשמת 1 באמצעות הנאשם 2, בדו"חות התקופתיים שהגישו, מס תשומות על סך של 21,087,186 ₪ אשר המע"מ הכלול בו הינו בסך 2,909,706 ₪. הנאשמים מסרו ידיעה לא נכונה או לא מדויקת בלא הסבר סביר, כאשר ניכו מס תשומות על סמך 230 חשבוניות מס על שם מספר חברות, אשר לא ביצעו ולא התחייבו לבצע עסקה עם הנאשמת 1.

על יסוד הודאתם, הורשעו הנאשמים בביצוע 21 עבירות מסירת ידיעה לא נכונה או לא מדויקת בלא הסבר סביר, או מסירת דו"ח או מסמך אחר הכולל ידיעה כאמור, זאת בניגוד להוראת סעיף 117(א)(3) חוק מע"מ.

2. בטרם נשמעו טיעונים לעונש, התקבל תסקיר בעניינו של הנאשם 2 (להלן: "הנאשם"). שרות המבחן

עמוד 1

פירט את נסיבות חייו של הנאשם, אשר עלה ארצה עם משפחתו בגיל 15, ובשל תחושת חוסר שייכות והעדר מעורבות הורית מספקת, חבר לחברה שולית. הנאשם החל צורך סמים, מבצע פעולות עברייניות, ואף ריצה מאסרים. לפני כ-14 שנים, עבר הנאשם גמילה מסמים, ונמצא כי נמנע עד היום מלהשתמש בסמים.

שרות המבחן התרשם כי הנאשם נכון לבחון את המניעים שהביאו למעשיו, במסגרת הליך טיפולי, אך נוטה למזער את חומרת העבירות ולהשליך אחריות על גורמים חיצוניים. על אף הליך גמילה מסמים שעבר, קיימים אף היום אצל הנאשם דפוסי חשיבה והתנהגות עברייניים, מירמתיים ומניפולטיביים, אשר עמדו בבסיס ביצוע העבירות.

הנאשם החל בהליך טיפולי במסגרת שרות המבחן, אשר המליץ שלא להטיל עליו מאסר בפועל על מנת למנוע את חשיפותו מחדש לגורמים עברייניים בבית הכלא. לפיכך, המליץ שרות המבחן להטיל על הנאשם מאסר בעבודות שרות וכן צו מבחן.

3. המאשימה הפנתה לעובדות כתב האישום המתוקן, מהן עולה פעולה שיטתית, מתוחכמת ומאורגנת, מצד הנאשם, אשר שילם סכומים מופחתים בגין עסקאות שהיו מחויבות במס. הנאשם התחייב לשלם סך של 250,000 ₪, במקביל להליך הפלילי, אך עד כה שילם 40,000 ₪ בלבד. המאשימה ביקשה לקבוע מתחם ענישה אחד הנע בין 15 ל-30 חודשי מאסר, אשר ישקול את כל העבירות בהן הורשע הנאשם. לצד זאת, טענה כי יש להטיל קנס בגובה 10% מהמחדל. לאור האמור בתסקיר וכן עברו הפלילי של הנאשם, עתרה המאשימה להטיל עליו מאסר למשך 24 חודשים, לצד קנס כספי בסך 200,000 ₪, וכן קנס סמלי כנגד הנאשמת 1.

4. ב"כ הנאשם טען כי בוצע תיקון משמעותי בכתב האישום המקורי, כאשר נותרו עבירות לגביהן ברירת המחדל היא קנס מנהלי, עבירות שאינן עוסקות בכוונה להשתמט מתשלום מס. בנוסף, טען כי לא נגרם למדינה חסרון כס בגובה 2.9 מליון ₪, תוך שהיפנה לעדות רואה חשבון הנאשמת 1, לגבי סוג הדיווח בו החברה המקזזת לא יכולה לקזז מקום בו נותנת החשבונית לא דיווחה על העסקה, וכן ראיות מהן עולה שהחברות דיווח בחלקן על עיסקאות. לגבי רמת האשם של הנאשם, טען ב"כ כי הנאשמת 1 עסקה בבניה, וכן טען למעורבות גורם אחר אשר פעל והינחה, אדם בשם גרגורי, שפרטיו עלו במהלך ניהול התיק. בנסיבותיו של הנאשם, אשר עשה מאמץ להחזיר למדינה נזק שנגרם, מנסה להשתלב בחברה הנורמטיבית, וכן לאור המלצת שרות המבחן לגביו, עתר ב"כ לחרוג ממתחם הענישה וכן להטיל על הנאשם קנס סמלי בלבד.

הנאשם בעצמו טען כי עבר דרך שיקום קשה, לאחר גמילה מסמים, התחתן, הפך אב לשתי בנות, ורצונו להשתלב בחברה הנורמטיבית. לדבריו, עשה מספר טעויות, וביקש שלא לחזור לעולם הפשע.

מתחם הענישה

5. עבירות המס פוגעות בקופה הציבורית, ומשבשות את הפעילות התקינה של המשק. באופן זה, נפגעים השירותים אותם מקבל כל אזרח ואזרח, ומוכבד נטל המס על אזרחים שומרי חוק. עבירות המס פוגעות אף במרקם החברתי, לאור הכרסום בערך השוויון בנשיאת נטל המיסים, ובאמון שבין האזרח לשלטון האחראי על אכיפת גביית מיסים שוויונית. עבירות אלה מאופיינות בזמינות רבה, בביצוע קל, ולעומת זאת - בקושי באיתור ובפיענוח. פגיעתן הרעה של עבירות המס, הינה רבת פנים ורבדים, ועל כן נקבע לא אחת בפסיקה כי על בית המשפט לתת משקל משמעותי לשיקולי הגמול וההרתעה, על פני שיקוליו האישיים של הנאשם.

כך נקבע ביחס לעבריינות מס:

"כברנפסק,

לא אחת, כיישלה התייחס לעבריינות המס, בחומרתה, הן לנוכח פגיעתה הישירה בכיסה בורי, והן לנוכח פגיעתה העקיפה בכיסו של כל אזרח ואזרח... עליסודגישה זו, הוותה הבפסיקה המדיניות ענישה, אשר לפיה יש לגזור את דינם של עברייניהם ס, תוך מתן עדיפות לשיקולי ההרתעה והגמול, ולבכרם על פני ניסיונותיהם האישיות של העבריינים. יפים, לעניין זה, הדברים שנאמרו על ידי השופט א' רובינשטיין ברע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3.11.2010):

"נוכח פגיעתה הקשה של עבריינות המס במשק,

בכלכלה, במגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל שלום המיסים, ואף בשלהקושי הרב שבח שיפתה, יש לנקוט בדיק שהבטיפו לבעבירות אלה ולהעניק משקל מיוחד להיבט ההרתעה של העבריינים, במסגרת שיקולי הענישה..."

רע"פ 2638/13 אלי עובדיה נ' מדינת ישראל, (28.4.2013), והפסיקה שם).

6. לצד האמור לעיל, אין לראות בכל עבירות המס מקשה אחת. יש להבחין בין העבירות השונות, העונש הקבוע בצידן, היקפן, משך ביצוען ועוד.

בנסיבות הנקרה הנדון, הורשע הנאשם בעבירות מסוג עוון, אשר אינן דורשות את קיומה של כוונה או מטרה להתחמק מתשלום מס, לגביהן קבע המחוקק עונש מירבי של שנת מאסר בלבד. אין להתייחס לעבירות אלה במידת החומרה בה יש לנקוט בעבירות מס אחרות, מסוג פשע, אולם ודאי שיש לבחון את נסיבותיו של כל מקרה ומקרה. בנסיבות המקרה הנדון, מדובר בביצוע 21 עבירות, במהלך כשנתיים, תוך ניכוי תשומות בהתבסס על 230 חשבוניות מס, בסכום של למעלה מ-21 מיליון ₪, אשר המע"מ הכלול בו הינו בסך של 2,909,706 ₪. מדובר בהיקף רב ומשמעותי ביותר, המבסס מימד של חומרה יתרה למעשים, על אף העונש הקל שנקבע לצד כל עבירה ועבירה. בהתאם לעתירת המאשימה, אני מוצא כי יש להתייחס לכל העבירות בהן הורשעו הנאשמים כאירוע עברייני אחד, אשר התרחש במסגרת אותה תכנית עבריינית, מאותם מניעים, ובדרכים דומות (ראו לענין זה דנ"פ 2999/16 ערן מזרחי נ' מדינת ישראל, (22.05.2016)), ולפיכך יקבע מתחם ענישה אחד. בעת בחינת רף הענישה המרבי בגין אירוע עברייני זה, הכולל מספר מעשים ומספר עבירות, יש להתחשב

ש"התקרה העליונה האפשרית למתחם העונש ההולמס בגין אותם אירועים מתקבלת מצירוף עונשיהם מקסימום, שניתן להשיתב בגין כל אחד מהמעשים הנכללים באותו אירוע" (ע"פ 3164/14 גיא פן נ' מדינת ישראל, (29.06.2015), פסקה 140). במקרה הנדון, כאשר הנאשם הורשע ב-21 עבירות שונות, רף הענישה המרבי הוא 21 שנות מאסר.

ב"כ הנאשם הדגיש בטיעונו, כי אין להתייחס להיקף המע"מ הכלול בחשבוניות, כהיקף הנזק שנגרם בפועל לקופה הציבורית. לביסוס טיעון זה, ציין את עדות רואה החשבון של הנאשמת 1 וכן היפנה למסמך המעיד על דיוחי קבלני המשנה של הנאשמת 1. כפי שפורט לעיל, כתב האישום המקורי ייחס לנאשמים עובדות ועבירות שונות מאלה בהן הודו הנאשמים והורשעו. למעשה, נשמעו עדויות מרבית עדי התביעה, וודאי נשמעו די ראיות על מנת שבית המשפט יגבש עמדה מסוימת לגבי עצמתן ואופי העבירה שהראיות מגבשות. יחד עם זאת, על בית המשפט להתייחס בגזר הדין לעובדות כתב האישום המתוקן, להוראות החיקוק המתוקנות, ולעובדות בהן הודה הנאשם:

**"מן הראוי שבית המשפט הגוזר את עונשו של הנאשם שהודה בכתב האישום לצורך הסדר טיעון, ל
איעשה שימוש בפרטים ועובדות שאינם נכללים במפורש בכתב האישום... רוצה
לומר: להסדר טיעון משקל ומעמד משלו. וכתב האישום המתוקן הוא ככלל ראשית
ואחרית לגזר הדין"**

(ע"פ 677/14 דני דנקנר נ' מדינת ישראל, (6.08.2014), פסקה מ"ב בפסק דינו של כב' השופט רובינשטיין).

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, בו הודה הנאשם, ניכו הנאשמים מס תשומות על סמך 230 חשבוניות מס על שם חברות שונות, ששמן מפורט בכתב האישום המתוקן, "אשר לא ביצעו ולא התחייבו לבצע עסקה עם הנאשמת 1". אלה העובדות העומדות בבסיס נסיבות האירוע, ואין להתייחס למסמכים שונים שהוגשו במהלך ניהול ההוכחות או לעדות מסויימת, לגביהן לא נקבעו ממצאי משקל ומסקנות. על בית המשפט להתייחס לכתב האישום בו הודה הנאשם, ולא מעבר לכך, כפי שבית המשפט לא ישקול את העובדה שעובדות כתב האישום המתוקן עשויות לבסס הוראות חיקוק חמורות מאלה עליהן הסכימו הצדדים. בהתאם לעובדות כתב האישום, ניכו הנאשמים מס תשומות בסך של 21,087,186 ₪, אשר המע"מ הכלול בו הינו בסך 2,909,706 ₪, זאת בגין חשבוניות על שם חברות שלא ביצעו ולא התחייבו לבצע עסקה עם הנאשמת 1. זוהי מידת הנזק לקופה הציבורית, כפי שהודה הנאשם, ולא הוכח דבר שונה.

באופן דומה, אינני מקבל את הטיעון בדבר מעורבותו של אחר דומיננטי בביצוע העבירות, אשר ההגנה ביקשה לבסס את אחריותו על ביצוען במהלך ניהול ההוכחות, זאת כיוון שבית המשפט לא הגיע לידי קביעת ממצאים לגרסה זו, הראיות שעלו לא ביססו את הטיעון האמור, ועל בית המשפט להתבסס על האמור בעובדות כתב האישום המתוקן.

היקף העבירות שביצעו הנאשמים, כמות החשבוניות, משך הביצוע, וגובה הסכומים, מגבשים את החומרה, התעוזה, התחכום, וכן מידת הפגיעה בערכים המוגנים.

7. עיון בפסיקה שהציגו הצדדים, מעלה כי ב"כ הנאשמים הציגו גזר דין אחד מערכאת בית משפט השלום, בו הוטל מאסר בעבודות שרות. בגזר דין נוסף שהציג, בו נדחתה בקשת רשות ערעור בבית המשפט העליון, הוטל מאסר למשך שישה חודשים, בנסיבות קלות באופן משמעותי מאלה בהן הורשעו הנאשמים במקרה הנדון. באופן דומה, לגבי הנאשם 4, לגביו הגיעו הצדדים להסדר דיוני בו הגבילה המאשימה את טיעוניה למאסר בעבודות שרות, נקבע על ידי מותב זה מתחם ענישה הנע בין 7 ל-18 חודשי מאסר, בנסיבות שונות ומקלות באופן משמעותי (ראו עוד, עבירות דומות, בהיקף דיווח של

כארבעה מליון ₪ אשר המע"מ הנגזר בגובה של כ-440,000 ₪, נסיבות קלות באופן משמעותי מהמקרה הנדון, שם נקבע עונש של שישה חודשי מאסר בעבודות שרות, לצד קנס בסך 80,000 ₪, על אף הסרת מחדלים - רע"פ 8507/09 **יאיר שחל נ' מדינת ישראל**, (24.1.2010). בנוסף, המאשימה הציגה פסקי דין של ערכאת ערעור, אשר קבעו עונשי מאסר לתקופות של שנה ו-22 חודשי מאסר, בגין עבירות בהיקפים פחותים מאלה בהם הורשעו הנאשמים.

לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, אני קובע כי מתחם הענישה נע בין 15 ל-30 חודשי מאסר בפועל.

אשר לרכיב הקנס המתחייב בענישה בגין עבירות מס, על בית המשפט לשקול את היקף העבירות וכן את מצבו הכלכלי של הנאשם. ב"כ הנאשם טען כי מצבו הכלכלי של הנאשם קשה, הוא נתמך על ידי הוריו ומנסה להיכנס לתחום הבידור ברוסיה. לא הוצגו לפני ראיות למצב כלכלי זה, ראיות המוצגות באופן תדיר בבית המשפט, כגון מצב חשבון בנק, עיקולים וכיוצא באלה, כאשר הנאשם סובל ממצב כלכלי קשה. לעומת זאת, הנאשם טס במהלך ניהול התיק, מספר רב של פעמים (בהתאם לנוסח בקשותיו לצאת מהארץ).

לאחר ששקלתי את האמור לעיל, אני קובע כי מתחם הקנס נע בין 80,000 ₪ ל-250,000 ₪.

העונש המתאים

8. הנאשם בחר לנהל הוכחות, אך בעקבות זאת תוקן כתב האישום לגביו. הנאשם קיבל אחריות למעשיו בכך שהודה בכתב האישום המתוקן. יחד עם זאת, שרות המבחן התרשם כי הנאשם בעל דפוסי חשיבה והתנהגות עברייניים, דפוסי מירמה ומניפולציה. מדובר באותם דפוסים אשר הביאו את הנאשם לבצע את העבירות. עד כה, הנאשם ממזער את חומרת העבירות, ומשליך את האחריות על גורמים אחרים. מדובר בנאשם בעל עבר פלילי, בגין עבירות שונות, אשר ריצה מאסרים בפועל, לרבות מאסר למשך מספר שנים, ולאחר גמילה שעבר מסמים - חלה רגיעה בביצוע העבירות. על אף שנגמל מצריכת סמים, הורשע שוב הנאשם בשנת 2014 בגין ביצוע עבירות מירמה ורכוש, וריצה מאסר בעבודות שרות. נסיבות כוללות אלה, מציבות את הנאשם ברף בינוני עד גבוה של מתחם הענישה. בשונה מנאשמים נעדרי עבר פלילי, המבצעים עבירות מס ונידונים למאסר בפועל אף בגין הרשעתם הראשונה, לאור המשקל שיש לתת להרתעת הרבים בעבירות מס, במקרה זה מדובר, כאמור לעיל, באדם בעל עבר פלילי משמעותי, אשר ריצה מאסרים בפועל. אף לאחר הליך גמילה מסמים, שמר הנאשם על דפוסי התנהגות וחשיבה עברייניים, ובהם דפוסי מירמה העומדים בבסיס ביצוע העבירות.

לצד זאת, יש לתת משקל לעובדה שהנאשם החל בתשלום מסוים, עד כה בסך של כ-40,000 ₪, בגין הנזק שנגרם ממעשיו, וכן יתן משקל למידת הפגיעה במידת העונש במשפחתו הקרובה, תוך דגש על בנותיו.

לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על **הנאשם 2** את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 24 חודשים.

ב. קנס בסך 150,000 ₪ או 12 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים שווים,

החל מיום 1.12.16 ומידי חודש בחודשו.

ג. 7 חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך 3 שנים משחרורו עבירת מס

מסוג פשע.

ד. 4 חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך 3 שנים משחרורו עבירת מס מסוג עוון.

לגבי הנאשמת 1, אני מטיל קנס בסך 100 ₪.
זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים, תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ד' תמוז תשע"ו, 10 יולי 2016, במעמד הצדדים, ב"כ המאשימה עו"ד דפנה אורגיל, הנאשם 2 וב"כ עו"ד אבי גורן עו"ד עומר גואטה.